

BIBLIOTEKA
Instytutu Studiów
Linguistycznych PAN P. II. 530

PRZEŁOM

TYGODNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY
POD REDAKCJĄ JERZEGO SZURIGA

ROK 1927

N^o N° 1—37

(Sprawozd.)

W A R S Z A W A — 1927

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, NOWY-ŚWIAT 21

TELEFONY: REDAKCJI 298-94; ADMINISTRACJI 258-53

S P I S R Z E C Z Y

Artykuły programowe i ogólno-polityczne

	Str.
Bolesław Srocki: Odpowiedzialność pokolenia	1
Jerzy Szurig: O nową formę życia	2
Deklaracja programowa Rady Naczelnej Z. N. R. z dnia 6 stycznia r. 1927	13
Stanisław Bukowiecki: Wschód a Zachód	21
Bolesław Srocki: Najbliższe zadanie	29
Antoni Ost: Dyktatura czy rozwój sił społecznych	31
Bolesław Srocki: Umiejętność łącznego działania	69
Prof. T. Wałek-Czernecki: Niebezpieczne złudzenia	71
Stanisław J. Paprocki: O pozytywną walkę z komunizmem	83
T. K.: Międzynarodowe znaczenie pożyczki dla Polski	90
Prof. T. Wałek-Czernecki: Klasy, partje, państwo	98
J. Drzewiecki: Źródło nienawiści	105
Bolesław Srocki: W rocznicę dni majowych	117
Antoni Ost: Zasady i kompromisy	133
Bolesław Srocki: Dobry przykład	141
Prof. T. Wałek-Czernecki: Fikcja solidarności międzynarodowej proletariatu	162
Bolesław Srocki: Obrona parlamentaryzmu czy deklamacja	177
Mowa Marszałka Piłsudskiego na Zjeździe Legjonistów w Kaliszu w dniu 7 sierpnia r. 1927	185
Prof. T. Wałek-Czernecki: Bezhołowie dzisiejszego socjalizmu	190
Mieczysław Rettinger: Czy trudności programowe?	227
Adam Skowroński: Jednolita organizacja zawodowa podstawą zjednoczenia ruchu ludowego	245
Antoni Ost: O własne źródło prawdy narodowej (art. dysk.)	246
Bolesław Srocki: Na dzień 11 listopada	273
Stanisław Paprocki: W jedności siła	285
Bolesław Srocki: Zagadnienie konsolidacji	333

Problemy międzynarodowe, polityka zewnętrzna, korespondencje z zagranicy

m. p.: Przewrót na Litwie a Polska	4
Jerzy Szurig: Wybory do Senatu we Francji	18
Mieczysław Rettinger: Przesilenie w Niemczech	26
T. M. Katelbach: W Niemczech o Polsce	34
Stefan Litauer: Problem chiński	38, 46
Głos polski o stosunkach na Litwie	42
Stefan Litauer: Dziesięć lat	55
T. K.: Nowe konjunktury w polityce międzynarodowej	62
Mieczysław Rettinger: Polska, a Rosja i Anglja	62
Feliks Chrzanowski: Parafowanie traktatu łotewsko-sowieckiego	65
Jerzy Szurig: Angielska polityka na zakręcie	70
Feliks Chrzanowski: Pojednanie polsko-litewskie w perspektywie gospodarczych interesów Litwy	72
Józef Siemieński: Narodna Ukraina Sowiecka	75
T. K.: Chmury na Bałkanach	77
T. K.: Genewskie obrady nad rozbrojeniem	84
A. O.: Stan gospodarczy wsi w B. S. S. R.	86
Stanisław Rudnicki: Anglja dnia dzisiejszego	90
T. K.: Rosja na horyzoncie Genewy	103
m. p.: Nadniemeński chaos	104
Z głosów prasy sowieckiej — Niemcy i limitrofy	106
Zygmunt Klimowczak: Locarno bałtyckie a polityka polska	109

Stefan Litauer: Moskwa wobec wypadków w Chinach	114
Stanisław Rudnicki: Trzecie Imperjum Brytyjskie	118
Zygmunt Klimowczak: Dookoła mowy wicekanclerza Hergta	122
Prof. T. Wałek-Czernecki: Zmierzch Ligi Narodów (art. dysk.)	134
Zygmunt Klimowczak: Anglja a Sowiety	137
T. M. K.: Po „wielkiej paradzie“ Stahlhelmu	138
Prof. T. Wałek-Czernecki: Perspektywy konfliktu angielsko-sowieckiego	142
m. p.: Nieudana wyprawa po złote runo	145
T. M. Katelbach: W Niemczech o Alzacji	147
Zygmunt Klimowczak: Po zabójstwie posła Wojkowa	148
T. M. Katelbach: Wielka idea współczesnych Niemiec	154
Janusz Rakowski: Podstawy faszystowskiego ustroju socjalnego i gospodarczego	162, 170, 186, 194
m. p.: Niebezpieczne wróżby	170
Jerzy Szurig: Kłopoty i ewolucje polityczne na Zachodzie	172
Jerzy Szurig: Na marginiesie wiedeńskiej rewolty	178
Stanisław Rudnicki: „Mare nostrum“ i Kocioł Bałkański	178
m. p.: Impas w Wszechzwiązkowej Partji Komunistycznej	202
Zygmunt Klimowczak: Polskie propozycje w Genewie	206
Zygmunt Klimowczak: Królewiec i Tannenberg	213
M. Ś.: Sprawa litewska	217
m. p.: Na drodze ku nowej Międzynarodówce	219
Zygmunt Klimowczak: Chamberlain na Zgromadzeniu Ligi Narodów	220
m. p.: Incydent Rakowskiego	236
Demar: Międzynarodowa konferencja w sprawie zniesienia ograniczeń przywozu i wywozu	241
T. M. Katelbach: Podwójna gra Waldemarasa	241
Jerzy Szurig: Jest metoda w tem szaleństwie	264
m. p.: Na marginiesie 10 lecia rewolucji listopadowej	275
M. Ś.: Kongres emigracji litewskiej w Rydze	286
Prof. T. Wałek-Czernecki: Sprawa rozbrojenia	288
Borys Tom: „Towarzysz“ Metropolita Sergjusz i jego dyplomatyczna korespondencja	306
Bolesław Srocki: W sprawie stosunków polsko-litewskich — Naczelne zagadnienia	309
m. p.: Upadek Trockiego czy komunizmu	312
Jerzy Szurig: Krzyżowa droga Europy	326
Borys Tom: Rok 1928 — rokiem wyborów	329
Jerzy Szurig: Mussolini w prochowni bałkańskiej	337
m. p.: Rosja Sowiecka na konferencji rozbrojeniowej	339
m. p.: W państwie Sowieców — Pogrom opozycji	351

Polityka wewnętrzna.

Władysław Leszczyc: Zagadnienia socjalne i polityczne na Górnym Śląsku	24
B. S.: Z Sejmu	34
Bolesław Srocki: Rząd i Sejm w ostatniej dyskusji budżetowej	37
Jerzy Szurig: Przed wyborami do Rady Miejskiej	82
Janusz Rakowski: Zagadnienie walki z partyjniactwem	89
Bolesław Srocki: Przed wyborami do Rady Miejskiej w Warszawie	97
St. P.: Charakterystyka gospodarki m. st. Warszawy	118, 130
A. K. Ivánka: Etatyzm w Polsce	126, 134

	Str.
Dr. Sylwester Krasnostawski: O derusyfikacji Cerkwi prawosławnej w Polsce	144
Demar: Walka o duszę Śląska	165
R. T.: Z Placu Teatralnego	169
Demar: Zamknięcie sesji Sejmu śląskiego	174
Demar: Zmiany w Górnośląskiej Komisji	183
Adam Skowroński: Wobec zwołania sesji Izb	201
Stanisław Podwiński: Ustawy samorządowe w sejmie	209, 225
Demar: Jednolity front wyborczy na Górnym Śląsku	310

Zagadnienia mniejszości narodowych

St. J. Paprocki: Interes Państwa a mniejszości narodowe	30
Piotr Trejdeński: Sprawa białoruska w Polsce	38
T. M. Katelbach: Sprawy narodowościowe u nas i u obcych	41
m. p.: Antagonizmy narodowościowe w Rosji Sowieckiej	48
Aleksander Hafftko: Kryzys ideologii politycznej wśród Żydów w Polsce	54
T. M. Katelbach: Jak maleje mniejszość polska w Prusach?	78
Aleksander Hafftko: Próba sił Żydów przy wyborach do Rady Miejskiej w Warszawie	151
m. p.: Nowe tarcia w polityce narodowościowej na Ukrainie	181
St. B.: Dwie ideologie	193
Edward Maliszewski: Najnowsza statystyka narodowościowa w Niemczech	226, 246 310
T. M. Katelbach: Nacjonaliści niemieccy a mniejszości narodowe we Francji	254
Antoni Ost: Zagadnienie szkolnictwa mniejszościowego	259
K. St.: Petycja mniejszości niemieckiej do Ligi Narodów w sprawie wykonywania reformy rolnej	277
Stefan Lubliner: Przedednie wyborcze wśród Żydów	315
Piotr Trejdeński: Akcja wyborcza mniejszości narodowych w Polsce	346

Zagadnienia ustrojowe

St. R.: Społeczne organizacje rolnicze czy samorząd rolniczy?	6
Adam Stebelski: Izba wyższa czy reprezentacja zawodowa?	45
St. A. Groniowski: Radykalna zmiana czy ostrożna poprawa?	99, 110, 117
St. A. Groniowski: Rocznica zmiany Konstytucji	191
Prof. T. Wałek—Czernecki: Czy rządy parlamentarne są w Polsce możliwe? (art. dyskus.)	261
Prof. T. Wałek—Czernecki: O silny i demokratyczny ustrój państwowy	321
A. J. Skowroński: O reprezentację zawodową	323
Prof. T. Wałek—Czernecki: Prezydent a dyktator	345

Życie gospodarcze

Wacław Szurig: Poprawa gospodarcza	3, 15, 22
Alexander K. Ivánka: Celowość układu odcinkowego pieniądza polskiego	49
Skutki gospodarcze wojny celnej z Niemcami	50
Witold Czerwiński: Rozwój gospodarczy a zagadnienie rynku wewnętrznego	101

	Str.
Z Targów Wschodnich we Lwowie	215
Witold Czerwiński: Refleksje na temat pożyczki	233
Wacław Szurig: Dokoła pożyczki	238
Witold Czerwiński: Likwidacja smutnego dziedzictwa	251
Wacław Szurig: Wymowa liczb	252
Wacław Szurig: Jeszcze w sprawie pożyczki	266
Demar: W sprawie traktatu handlowego z Niemcami	278
Wacław Szurig: Dalsze postępy na drodze poprawy gospodarczej	303
Demar: Dokoła traktatu handlowego polsko-niemieckiego	330
Wacław Szurig: Na drodze do potęgi gospodarczej Państwa	334

Sprawy społeczne i zawodowe

W. W.: Sprawa kontroli robotniczej nad wytwórczością	64
W sprawie ochrony pracy u nas	66
Janusz Rakowski: Na marginesie strajku włókienniczego	74
W. W.: Komunizm na terenie ruchu międzynarodowego	76
W. W.: Państwo a związki zawodowe	91
Sel: Zagadnienia imigracji we Francji a wychodźstwo polskie	112
W. W.: O przyszłość polskiego ruchu zawodowego	146
Sel: Doniosła praca społeczna	202, 211
Janusz Wiącek: Postulaty oświatowe wychodźstwa polskiego we Francji	230
Na marginesie strajku bankowców	256
Janusz Rakowski: Pałaca sprawa	262
Wśród urzędników państwowych	282
Janusz Rakowski: Zagadnienie uzdrowienia ruchu zawodowego	301
W. Sz.: Minister Kwiatkowski o roli i sytuacji klasy robotniczej	318

Kwestje oświatowe — Życie młodzieży

Janusz Rakowski: Z życia wyższych uczelni	60
R. T.: O nowy ustrój szkolny	72
Czesław Zagórski: „Jednością silni“	149
J. R.: Ze Zjazdu Akademickiego w Poznaniu	149
Ku odświeżeniu pamięci — Oświadczenie Organizacji Młodzieży Narodowej	150
Akt połączenia O. M. N., A. Z. M. P. i A. P. O. W.	155
Akademja połączeniowa na Ratuszu warszawskim	155
Przemówienie przewodniczącego Akademii połączeniowej Janusza Rakowskiego	156
„Cele i zadania Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej“ — referat Jerzego Śliwowskiego	156
Nadzwyczajne Walne Zebranie Bratniej Pomocy Stud. Politechniki Warszawskiej	157
W. Cz. L.: Na progu roku szkolnego	197
Roman Tomczak: Uwagi o projekcie rządowym ustawy o ustroju szkolnictwa 211, 218, 228, 235, 247, 258, 274, 289, 299, 314, 323	323
Dr. G.: Nauczycielstwo w życiu publicznym Państwa	257
Ztom: Oświata pozaszkolna	260
Akademik: Młodzi O. W. P. radzą...	269
Związek Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych	271
IX Zjazd Delegatów Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych	280
B. S.: Ideologia „młodych“ adeptów zgrzybiałego obozu	295
Akademik: Echa zjazdu „młodych“ O. W. P.	307

Z politycznego notatnika

	Str.
B. S.: Obrady Z. L. N., Piasta i Wyzwolenia	237
J. Szurig: „Obóz Sejmu“ mlóci słomę	249, 250
B. S.: Przed pogrzebową sesją Sejmu	250
J. S.: Na marginesie nowego „Nieświeża“	268, 269
B. S.: Po wystąpieniu senatora Bojki	269
J. S.: Na drodze do twórczej opozycji—Sukmana się roz- łazi, panie wójcie	279
B. S.: W przededniu akcji wyborczej	290
J. S.: Niebezpieczne igranie z ogniem	304
J. Szurig: „Są umarli, których trzeba zabijać dwa razy“	319, 320
J. S.: Po uchwale genewskiej	340

Artykuły polemiczne, okolicznościowe, różne

Na widowni	8
Wśród serdecznych przyjaciół	11
„Polak-Katolik“ zadowolony ze Strzelca	12
Bolesław Srocki: P. P. S. a Związek Naprawy	15
Za politycznym parawanem	19
Na widowni	27
Witold Czerwiński: Pouczające analogie	31
Bolesław Srocki: Związek Naprawy i jego geneza	33
B. S.: Pan Leo Belmont w walce z historią Polski	36
A. O.: Zjazd rosyjski we Lwowie	42
Sel: Przed 1-szym Zjazdem Polaków z zagranicy	53
T. M. Katelbach: Polska w publicystyce niemieckiej	57
Bolesław Srocki: Na dzień 19 marca	61
Bolesław Srocki: Po Zjeździe Związku Strzelec- kiego	81
A. S.: Panu Lednickiemu w odpowiedzi	116
Przed wyborami do Rady Miejskiej w Warszawie	124
Mieczysław Rettinger: Czy poseł Daszyński ma rację?	125
B. S.: „Robotnikowi“ w odpowiedzi	138
O jednolity front przysposobienia wojskowego w Polsce	139
Bolesław Srocki: Na sprowadzenie zwłok Juljusza Słowackiego	161
Na marginesie sprawy Sacco i Vanzetti	198
Okolo tajemniczego zniknięcia	199
J. S.: Sąd o zabójstwo w poselstwie	204
A. S.: Dyskusje konstytucyjne	221
Obóz „narodowy“ przy pracy — Byle handel szedł	243
Pana Strońskiego sny o potędze — Za wysokie progi	256
Wart Pac pałaca — Heimattreuerzy	256
Dr. M. Kowalewski: Nieukarana zbrodnia	263
Roman Dmowski — Laureatem	283
Po uroczystościach 11 listopada	291
Strzelcy i Powstańcy wielkopolscy w jednym szeregu	291
Uroczysty akt połączenia organizacyj b. wojskowych woj. wileńskiego	292
Bolesław Srocki: Wielki Zdobywca prawd narodo- wych—W dwudziestą rocznicę zgonu Wyspiańskiego	297
Adam Stebelski: O metrykę litewską i archiwa kre- sowe	300
J. S.: Zaniedbana dziedzina życia publicznego	316
Na drogach duszy polskiej — Pamięci Stanisława Przyby- szewskiego	317
Bolesław Wścieklica: Poznajmy Rosję	348
Bor. Tom: „Opozycjoniści“	353

Życie ziem polskich

Korespondencja z Radomia	10
„ „ „ Lwowa	20

	Str.
Korespondencja z Poznania	28
„ „ „ Leszna	35
E S: Nastroje polityczne w Poznańskim	43
G. S.: Poznańskie w czasie wizyty Prezydenta Mości- ckiego	51
Z województwa lubelskiego	79
Wybory do Rady Miejskiej w Lubartowie	107
Przed wyborami do Rady Miejskiej w Siedlcach	131
Z ziemi Czerwieńskiej — Z. N. R. w walce wyborczej	182
K. Z.: Lwów u progu nowego życia	214
Ze Śląska	215
Śląsk — Korfanty pracuje dla Hindenburga	243
G.: Ze Zjazdu Związku Miast w Poznaniu	254
Jednolity obóz polski na Śląsku	306
W.: Ziemia Radomska	330
Jednolity front polski na Górnym Śląsku	344
F. Ch.: Sytuacja przedwyborcza w Wielkopolsce	353
Zjazd Osadników w Poznaniu	354

Recenzje i sprawozdania

Prof. A. Krzyżanowski: „Sytuacja finansowa“	11
Władysław Grabski: „O własnych siłach“	11
„Przegląd Polityczny“. Grudzień r. 1926	19
Leopold Caro: „Myśli Japończyka o Polsce“	27
Zagadnienia narodowościowe w publikacji pisarzy Obozu Wielkiej Polski. — A. O.	67
„Sprawy Narodowościowe“. Styczeń—Luty	80
H. Tennenbaum: „Skomercjalizowana racja stanu“ przez Dr. J. N.	94
Marceli Handelsmann: „Francja—Polska“ 1795— 1845 przez m. r.	96
„Przegląd Polityczny“. Marzec—kwiecień r. 1927	107
Wydawnictwa Obozu Wielkiej Polski przez m. r.	123
Gustaw Taube: „Komerccjalizacja Warszawy“ przez A. K. Ivankę	140
Konstanty Srokowski: „Elita bolszewicka“ przez A. O.	158
Władysław Grabski: „Dwa lata pracy u podstaw państwowości naszej“ przez A. O.	176
„Natio“, maj, 1927	184
„Sprawy narodowościowe“ maj—czerwiec 1927	192
Prof. A. Krzyżanowski: „Rządy Marszałka Piłsud- skiego“ przez M. R.	223
„Natio“ lipiec—sierpień r. 1927	231
„Sprawy narodowościowe“ lipiec—sierpień—wrzesień r. 1927	283
„Statystyka Polski“ 1925—1926 przez E. M.	307
„Przegląd Powszechny“ tom 179 przez A. O.	356

Ze Związku Naprawy Rzplitej

Str. 9, 10, 19, 28, 35, 44, 52, 58, 59, 67, 79, 87, 88, 93, 94, 107, 115, 124, 131, 139, 152, 158, 159, 166, 167, 168, 176, 207, 242, 282, 283, 293, 294, 295, 305, 306, 331, 332, 341, 342, 343, 354, 355, 356.

Na marginesie prasy polskiej

Str. 12, 20, 52, 88, 151, 152, 160, 168, 175, 191, 200, 208, 216, 224, 232, 244, 255, 270, 284, 296, 308, 320, 332, 344.